

Nhìn qua đại hội đảng của các huyện lần này.

Nghị quyết số 136 NQ/TW của Ban bí thư trung ương Đảng đã xác định rõ vị trí quan trọng của cấp huyện trong tình hình hiện nay, chỉ ra phương hướng kiện toàn sự lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện các huyện ủy. Thực hiện một bước Nghị quyết đó, và thi hành Điều lệ Đảng quy định về nhiệm kỳ của các huyện ủy, trong năm 1966, được Trung ương đồng ý, một số huyện, thị xã và khu phố (ở thành phố lớn) đã mở đại hội đại biểu của đảng bộ mình. Đầu năm nay, Ban bí thư ra chỉ thị số 146CT/TW ngày 1-4-1967 hướng dẫn cụ thể việc mở đại hội các huyện và đẩy mạnh thêm một bước việc thực hiện Nghị quyết số 136 nói trên.

Đến nay trong 296 đơn vị huyện, thị xã và khu phố (ở thành phố lớn) đã có 205 nơi, tức trên 70% số đơn vị này tiến hành xong đại hội. Một số tỉnh miền núi (như Hòa Bình, Cao Bằng, Lạng Sơn,...) và các tỉnh Nghệ An, Thanh Hóa, Hải Dương... làm chậm hơn, đến nay hoặc chưa mở được đại hội, hoặc mới mở được ở một vài huyện. Cần hoàn thành sớm công tác này ở các huyện còn lại.

Đại hội đảng của các huyện lần này có nhiều tiến bộ, và rõ ràng đã đặt cơ sở tốt cho việc phấn đấu theo phương hướng "bốn tốt" của các huyện ủy, nhất là những đại hội tiến hành sau khi có chỉ thị 146 của Ban bí thư Trung ương Đảng.

Thứ nhất, đại hội các huyện đã tập trung bàn bạc, vạch rõ những chỗ mạnh, chỗ yếu của đảng bộ, chỉ rõ những vấn đề chủ yếu phải phấn đấu giải quyết trong phương hướng nhiệm vụ chính trị, nhiệm vụ tổ chức và những chủ trương, biện pháp mấu chốt nhằm thực hiện phương hướng, nhiệm vụ đó. Tình trạng bàn bạc lan man, dài dòng, phân tán của một số đại hội trước đây đã được khắc phục. Điểm nổi bật của nhiều đại hội huyện là đã tập trung bàn bạc, giải quyết những vấn đề mấu chốt trong

sản xuất (nhất là sản xuất nông nghiệp), trong đời sống quần chúng và trong công tác xây dựng Đảng.

Trong sản xuất nông nghiệp, một số đại hội đã đi sâu phân tích chỉ rõ nguyên nhân vì sao mấy năm gần đây sản xuất phát triển chưa mạnh, hoặc có nơi còn có tình trạng trì trệ, và sau khi vạch rõ phương hướng, mục tiêu phấn đấu trong thời gian tới, đã hạ quyết tâm làm tốt những biện pháp quan trọng như thủy lợi, phân, giống, cải tạo đồng ruộng ... Có huyện, trước đây vì chủ quan, không thấy hết những chỗ yếu của mình, nay nhờ đi sâu phân tích, đã thấy rõ được phương hướng khắc phục những mặt thiếu sót này.

Về đời sống quần chúng, một số đại hội đã quan tâm đúng mức và đề ra biện pháp tập trung dứt điểm, hoàn thành một số việc cụ thể như hố xí hợp vệ sinh, nhà tắm cho phụ nữ...

Về mặt xây dựng đảng, so với các lần trước, đại hội các huyện lần này rất coi trọng vạch rõ những vấn đề về tư tưởng và tổ chức phải giải quyết nhằm đáp ứng yêu cầu lãnh đạo hiện nay của đảng bộ. Đại hội một số huyện đã phê phán đúng mức tư tưởng hữu khuynh, bảo thủ, biểu hiện trên các mặt lãnh đạo sản xuất, chiến đấu, chấp hành chính sách, nâng cao đời sống và xây dựng đảng; đồng thời rất chú ý vấn đề xây dựng, củng cố các tổ chức cơ sở đảng, vấn đề cải tiến tác phong và phương pháp công tác.

Có được kết quả trên là do lần này các huyện ủy đã có sự chuẩn bị tốt trước khi mở đại hội. Nhiều huyện đã tổ chức việc nghiên cứu, điều tra nắm lại tình hình thực tế, tranh thủ rộng rãi ý kiến của cơ sở và các ngành ở tỉnh, tiến hành tự phê bình và phê bình sâu sắc trong huyện ủy. Đồng thời, sự chỉ đạo chặt chẽ của các tỉnh ủy đã góp phần quan trọng quyết định. ở nhiều tỉnh, tập thể ban thường vụ tỉnh ủy đã nghe và duyệt báo cáo cho từng huyện, phân công các đồng chí ủy viên thường vụ trực tiếp xuống cùng các huyện ủy chỉ đạo đại hội. Có đồng chí bí thư tỉnh ủy đi

tham dự phần lớn đại hội của các huyện trong tỉnh mình. Sự chỉ đạo chặt chẽ trên đây của các tỉnh ủy đã giúp cho các huyện xác định được phương hướng phấn đấu đúng đắn, củng cố sự nhất trí giữa huyện và tỉnh cũng như trong tỉnh ủy về việc đánh giá phong trào từng huyện, đồng thời đã giúp cho tỉnh nắm các huyện được chắc hơn.

Tuy nhiên, nhìn qua nội dung bàn bạc và nghị quyết của đại hội các huyện lần này, chúng ta thấy vẫn còn một số mặt yếu cần phải khắc phục. Về sản xuất, vấn đề phát triển thủ công nghiệp và công nghiệp chưa được nhiều nơi chú ý đúng mức. ở miền núi, vấn đề rừng, vấn đề tiết kiệm lương thực đi đôi với phát triển sản xuất, chưa được bàn kỹ và chưa có những biện pháp tích cực. Việc lãnh đạo chiến đấu cũng chưa được các đại hội quan tâm đầy đủ và có các biện pháp tích cực, nhất là mặt phòng không, sơ tán, hầm hào để bảo đảm hạn chế tới mức thấp nhất những thiệt hại do bom, đạn địch gây ra. Cần nhớ rằng, trong thời gian sắp tới, chiến tranh sẽ ác liệt hơn, việc đánh phá của địch sẽ dã man, tàn bạo hơn. Không kể nơi nào, nhất là những vùng trọng điểm, các tỉnh thuộc khu bốn cũ phải tăng cường mặt trận chiến đấu để bảo đảm đánh thắng chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ đồng thời tích cực đề phòng chiến tranh cục bộ do chúng gây ra đối với miền Bắc nước ta.

Đời sống nhân dân là một vấn đề rất trọng yếu hiện nay. Trung ương Đảng đã đặc biệt lưu ý sự quan tâm của các cấp bộ đảng đối với vấn đề này. Nhưng ở nhiều đại hội huyện, nhất là các đại hội mở trước khi có chỉ thị 146, vấn đề này chưa được chú ý đúng mức... cần kịp thời khắc phục thiếu sót này. Chúng ta không chỉ chú ý giải quyết vấn đề lương thực mà còn phải chú ý toàn diện đến bữa ăn của quần chúng (rau, cá, tương, mắm, tôm, cá, thịt, hoa quả...), đến việc ở, việc vệ sinh trong đời sống (giếng nước, nhà tiêu phòng bệnh), đến sinh hoạt văn hóa, tinh thần, vấn đề dân chủ trong sinh hoạt kinh tế, chính trị của quần chúng ...

Thứ hai, đại hội đảng các huyện lần này đã đánh dấu một bước tiến bộ mới trong sinh hoạt dân chủ của Đảng, thực hiện rõ trong bước chuẩn bị cũng như trong quá trình tiến hành đại hội. Dự thảo báo cáo của đại hội được chuẩn bị kỹ, được thảo luận và lấy ý kiến rộng rãi từ các ngành của huyện, của tỉnh cho đến cơ sở. Nhiều nơi đã phân công các huyện ủy viên và các cán bộ của huyện về các cơ sở giới thiệu nội dung chủ yếu của dự thảo báo cáo, những vấn đề chủ yếu mà đại hội sẽ bàn bạc, quyết định, sự tự phê bình của huyện ủy, nhằm tập hợp được nhiều ý kiến đúng đắn của đông đảo đảng viên, tập trung được trí tuệ của toàn đảng bộ làm cho những quyết định của đại hội được sáng suốt, và tăng cường được sự đoàn kết nhất trí trong đảng bộ. Báo cáo của huyện ủy trình bày trước đại hội nói chung là ngắn gọn, nghị quyết của đại hội cô đọng. Việc thảo luận trong đại hội đã tập trung vào những vấn đề chủ yếu nhất, ít có tình trạng đại biểu của mỗi ngành dùng diễn đàn đại hội để tuyên truyền cho công tác của ngành mình và tranh thủ lấy ít dòng của nghị quyết đại hội về công tác của ngành mình. Việc phê bình và tự phê bình trong đại hội nói chung được thực hiện tốt. Nói chung việc bầu cử ban chấp hành huyện được tiến hành một cách dân chủ, ít xảy ra tình trạng gò ép. Do thảo luận kỹ tiêu chuẩn vào huyện ủy, kết hợp những ý kiến rộng rãi của các đại biểu với sự chuẩn bị, cân nhắc và thái độ thật sự tôn trọng, lắng nghe ý kiến các đại biểu của lãnh đạo, nhiều đại hội đã phát hiện và lựa chọn được những nhân tài mới. Các ban chấp hành do đại hội các huyện cử ra nói chung xứng đáng và được sự tín nhiệm của đông đảo đảng viên.

Thứ ba, qua đại hội đảng các huyện lần này, các ban huyện ủy đã được kiện toàn rõ rệt về mặt tổ chức. Về số lượng, số huyện ủy viên của mỗi huyện ủy tăng lên hơn trước nhiều, đáp ứng yêu cầu lãnh đạo của các huyện ủy hiện nay. Trước ngày mở đại hội bình quân mỗi huyện ủy chỉ còn 15,5 huyện ủy viên, nay tăng lên 23,4 người (+). (Cũng nên lưu ý rằng đến trước ngày mở đại hội; 31,3% số huyện ủy viên do đại hội các huyện khóa trước bầu ra đã được điều động đi công tác nơi khác, nghỉ dài

hạn, hưu trí, bị thi hành kỷ luật cách chức hoặc chết. Tuy có bổ sung một số, nhưng rõ ràng việc kiện toàn các huyện ủy về các mặt số lượng là cần thiết).

Ban thường vụ các huyện ủy cũng đã được tăng cường, có từ 7 đến 9 đồng chí, cá biệt có nơi 11 đồng chí, góp phần làm cho sự chỉ đạo của huyện ủy được mạnh hơn, toàn diện hơn.

Về mặt chất lượng, được nghị quyết và chỉ thị của Trung ương hướng dẫn về tiêu chuẩn và phương hướng lựa chọn huyện ủy viên, nói chung các ban huyện ủy lần này, tiêu biểu được cho ý chí phấn đấu vươn lên và quyết tâm phát triển toàn diện của các đảng bộ huyện. Tuổi đời của các huyện ủy viên trẻ hơn trước. Số huyện ủy viên từ 35 tuổi trở xuống chiếm 30,6% số từ 30 tuổi trở xuống chiếm 15,5%. Riêng ở những huyện mở đại hội sau khi có chỉ thị 146 của Trung ương, số này có cao hơn (nhiều hơn 4,7% so với các huyện mở đại hội trước khi có chỉ thị). Trong số huyện ủy viên mới được đề bạt (chiếm 41,4% tổng số huyện ủy viên do các đại hội cử ra), số trẻ tuổi có cao hơn (từ 35 tuổi trở xuống: 51,5%; từ 30 tuổi trở xuống: 29,7% so với tổng số huyện ủy viên mới được đề bạt). Số cán bộ kỹ thuật sơ học, trung học, và đại học nông nghiệp tham gia huyện ủy chiếm 12,6% tổng số huyện ủy viên. Tính ra, bình quân mỗi huyện có 2 huyện ủy viên là cán bộ kỹ thuật nông nghiệp. Số huyện ủy viên khóa trước vì trình độ kém, hoặc vì có sai lầm, hoặc vì già yếu không ứng cử vào huyện ủy khóa này chiếm 8,36% số huyện ủy viên còn lại đến trước ngày bầu cử.

Đặc biệt, số huyện ủy viên nữ lần này tăng lên nhiều. Khóa trước chúng ta có 8,5% số huyện ủy viên là nữ, nay tăng lên 20,6% (ở những huyện mở đại hội sau khi có chỉ thị 146, số huyện ủy viên là nữ nhiều hơn 5,6% so với các huyện mở đại hội trước khi có chỉ thị này). Bình quân một huyện có 4,8 huyện ủy viên là nữ (trước khi mở đại hội, số này là 1,3), những huyện nhiều nữ huyện ủy viên nhất có 7,8 hoặc 9 đồng chí.

Tuy nhiên, cũng còn 3 huyện miền núi không có nữ huyện ủy viên và 11 huyện miền núi khác chỉ có 1 huyện ủy viên là nữ (gần hết số huyện này mở đại hội trước khi có chỉ thị 146).

Chúng ta không chỉ chú ý đưa các đồng chí cán bộ nữ tham gia vào các ban huyện ủy, mà còn chú ý đưa các đồng chí này vào các ban thường vụ huyện ủy, tạo điều kiện cho các đồng chí trưởng thành nhanh chóng, đồng thời góp phần vào sự lãnh đạo, chỉ đạo tập thể của huyện ủy được toàn diện hơn. Hiện nay, trong các ban thường vụ huyện ủy, có 11,6% là nữ (riêng các huyện mở đại hội trước khi có chỉ thị 146, số này chỉ có 6,9%). Có 1 bí thư, 7 phó bí thư huyện ủy là nữ. 7 huyện ủy có 2 đồng chí ủy viên thường vụ là nữ. Tuy nhiên, cũng còn 8 huyện miền núi, 4 huyện ở các tỉnh trung du và thành phố không có ủy viên thường vụ nào là nữ.

Việc phân công hợp lý giữa các huyện ủy viên cũng là một yêu cầu quan trọng trong yêu cầu tăng cường sự lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện của các huyện ủy. Dựa vào nghị quyết, chỉ thị của Trung ương và sự hướng dẫn của Ban tổ chức Trung ương, sự phân công của các huyện ủy lần này đã đặc biệt chú ý hướng vào việc nắm sát và củng cố các xã và hợp tác xã, đi đôi với việc nắm các ngành, hướng các ngành phục vụ tốt việc xây dựng, củng cố các cơ sở. Một số ủy viên thường vụ huyện ủy được phân công mỗi người nắm một khối, gồm nhiều ngành có liên quan (như tài chính, thương nghiệp, công nghiệp, nông nghiệp, nội chính, văn giáo...), đồng thời phụ trách một vùng, gồm một số xã. Một số huyện ủy viên khác, mỗi người phụ trách một ngành quan trọng, đồng thời phụ trách giúp đỡ một xã. Số huyện ủy viên còn lại, được phân công chuyên trách công tác ở cơ sở. Phương hướng phân công như vậy nói chung là tốt. Tuy nhiên, thiếu sót của một số huyện là phân công số huyện ủy viên chuyên trách giúp đỡ xã còn ít. Cần chú ý tăng số huyện ủy viên làm phái viên của huyện ủy đi giúp đỡ các cơ sở.

Vài nét tóm tắt trên đây về tình hình đại hội đảng lần này của các huyện, đã nói lên thắng lợi của chủ trương của Trung ương về việc mở đại

hội đảng các huyện trong tình hình hiện nay, nói lên thắng lợi bước đầu và tạo cơ sở cho các thắng lợi tiếp theo trong việc phấn đấu thực hiện nghiêm chỉnh nghị quyết của Ban bí thư trung ương Đảng về kiện toàn sự lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện các huyện ủy.

Hiện nay, sau đại hội đảng của các huyện, có mấy vấn đề đặt ra, phải được nghiên cứu và giải quyết tốt, nhằm đẩy mạnh việc phấn đấu của các huyện ủy lên một bước mới, đạt yêu cầu một huyện ủy "bốn tốt".

1 - Phải đặc biệt chú ý vấn đề bồi dưỡng cho các huyện ủy viên, nhất là số huyện ủy viên mới được đề bạt và số huyện ủy viên là nữ (số này chiếm tỷ lệ khá lớn như trên đã phân tích). Cách thiết thực có hiệu quả trực tiếp và nhanh nhất vẫn là bồi dưỡng từ trong thực tế công tác, qua việc sơ kết, tổng kết tham quan rút kinh nghiệm, tập huấn ngắn ngày tại địa phương, tại chỗ. (Đương nhiên, việc bồi dưỡng dài ngày cũng rất cần thiết). Ban thường vụ huyện ủy, nhất là đồng chí bí thư, phải đặc biệt chú ý chăm lo đến vấn đề này, và các tỉnh ủy cũng phải chú ý thích đáng.

2 - Cần xây dựng, thực hiện, rút kinh nghiệm và bồi dưỡng về chức trách và cách làm việc của từng loại huyện ủy viên, như huyện ủy viên làm phái viên của huyện ủy, huyện ủy viên vừa phụ trách ngành vừa phụ trách xã, ủy viên thường vụ huyện ủy vừa nắm khối vừa nắm vùng, công tác của bí thư huyện ủy, phó bí thư thường trực đảng... Các huyện ủy cần phát huy tinh thần chủ động sáng tạo của mình về mặt này.

3 - Dựa vào nghị quyết của đại hội huyện, các huyện ủy cần vạch rõ hoặc bổ sung phương hướng phấn đấu "bốn tốt" của tập thể huyện ủy và từng huyện ủy viên, sau đó có chế độ thường kỳ kiểm tra đôn đốc việc thực hiện. Phương hướng trên phải thể hiện rõ được vị trí trách nhiệm và yêu cầu lãnh đạo, chỉ đạo của huyện ủy và từng huyện ủy viên trên cương vị và công tác mình được phân công phụ trách.

4 - Việc chỉ đạo và giúp đỡ của tỉnh ủy đối với các huyện ủy có ảnh hưởng quan trọng đến kết quả phấn đấu của các huyện ủy. Vì vậy, sau đại

hội huyện, các tỉnh ủy cần tăng cường việc chỉ đạo và giúp đỡ các huyện ủy, nhất là về mặt chỉ đạo và giúp đỡ giải quyết những khó khăn trong việc thực hiện phương hướng, nghị quyết của đại hội, bồi dưỡng nâng cao tư tưởng chính sách, trình độ và năng lực tổ chức thực hiện, tác phong và phương pháp công tác. Cần động viên và phát huy tác dụng giúp đỡ của các ngành ở tỉnh đối với các huyện một cách có hiệu lực mạnh mẽ. Trong phạm vi quyền hạn của mình, các tỉnh cần chủ động phân cấp quản lý cho huyện, tạo điều kiện cho huyện làm tốt trách nhiệm của mình.

Phát huy thắng lợi của đại hội đảng các huyện, phấn đấu giải quyết tốt một số vấn đề cần thiết trên đây, chúng tôi tin rằng các huyện ủy sẽ tiến những bước mới, đạt tới yêu cầu ngày càng cao của một huyện ủy "bốn tốt"